

Ministeren

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Uddannelses- og Forskningsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

16. december 2016

Til udvalgets orientering fremsendes hermed mit talepapir fra samrådene i Uddannelses- og Forskningsudvalget tirsdag den 13. december 2016 vedr. spm. C, A og B.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Børsgade 4

Post Postboks 2135
1015 København K
Tel. 3392 9700
Fax 3332 3501
Mail ufm@ufm.dk
Web www.ufm.dk

Med venlig hilsen

CVR-nr. 1680 5408

Søren Pind

Ref.-nr. 16/002077-23

DET TALTE ORD GÆLDER

Efter ønske fra Marie Krarup (DF) har udvalget stillet følgende spørgsmål:

Samrådsspørgsmål C

Hvad vil ministeren gøre for at sikre, at pædagoger og foleskolelærere uddannes i et miljø, hvor der hersker åndsfrihed, og hvor der ikke gives særrettigheder til bestemte ideologier eller religioner, som indretning af bederum kan ses som, jf. artiklen »Bederum på lærer- og pædagoguddannelse skaber splid« bragt i Jyllandsposten den 22. november 2016?

Svar på spørgsmål C

Lad mig starte med at sige, at jeg er helt enig i den grundlæggende præmis for spørgsmålet. Nemlig at de videregående uddannelsesmiljøer – og herunder selvfølgelig også pædagog- og læreruddannelsen – skal være kendetegnet ved, at der er højt til loftet, og at de hviler på principper om frihed, demokrati og respekt for vores grundlovssikrede rettigheder.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Det er ledelsernes ansvar, at uddannelsesinstitutionerne lever op til disse principper.

Det gav jeg også udtryk for, da vi forleden drøftede samme problemstilling i folketingsalen.

Der skal være plads til alle studerende på de videregående uddannelsesinstitutioner – uanset religiøst tilhørsforhold.

Jeg kender alene den konkrete sag, som spørgeren henviser til, fra mediernes omtale. Men som jeg har forstået det, er der her netop tale om et lokale, der skal kunne anvendes af alle studerende, der har behov for ro og eftertanke. Det er altså ikke et lokale, der er forbeholdt studerende med bestemte ideologier og religioner. Og bøn er jo mildest talt heller ikke kun en muslimsk ting.

Jeg har også forstået, at ledelsen på UCC er opmærksom på situationen og vil følge brugen af det pågældende lokale sådan, at alle studerende, der ønsker at benytte lokalet, har mulighed for det.

Sagen giver mig som udgangspunkt ikke anledning til som minister at blande mig i, om en uddannelsesinstitution vælger at indrette et sådan refleksions- og bederum. Jeg tror grundlæggende ikke på, at centrale regelsæt kan klare den kulturudfordring, vi her står over for.

Men jeg vil gerne slå fast, at det er ledelsernes pligt at gribe ind, hvis der er studerende, der føler sig chikaneret af andre grupper af studerende. Pres af den karakter er aldeles uacceptabelt.

Jeg har en klar forventning om, at ledelserne på de videregående uddannelsesinstitutioner er opmærksomme på, at uddannelsesinstitutionerne spiller en vigtig rolle i forhold til at understøtte de grundlæggende demokratiske værdier i vores samfund.

Jeg har umiddelbart for nuværende ikke anledning til at tro andet, end at det også gør sig gældende. Jeg vil ikke desto mindre følge udviklingen på området tæt i den kommende tid.

Efter ønske fra Eva Flyvholm (EL) har udvalget stillet følgende spørgsmål:

Samrådsspørgsmål A

Vil ministeren redegøre for problemerne på pædagoguddannelsen?

Svar på spørgsmål A

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) har for nylig offentliggjort fire analyser af den nye pædagoguddannelse.

Pædagoguddannelsen blev ændret markant i 2014 med opbakning fra samtlige partier i det daværende Folketing. Partierne indgik en stemmeaftale om reform af pædagoguddannelsen den 26. september 2013.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Sigtet med reformen var at styrke pædagoguddannelsen på fire områder:

- Højere faglighed og kvalitet
- Handlekompetencer og bedre sammenhæng til praksis
- Øget specialisering med mere arbejdsmarkedsrelevans
- Styrkede tværprofessionelle kompetencer.

Det kom der bl.a. tre nye specialiseringer ud af:

- Dagtilbudspædagogik
- Skole- og fritidspædagogik
- Social- og specialpædagogik

Uddannelsen blev endvidere styrket med et tværprofessionelt element for at understøtte øget samarbejde mellem blandt andet pædagoger og lærere i folkeskolen.

Første årgang på den nye pædagoguddannelse begyndte i sommeren 2014. Partierne bag stemmeaftalen besluttede, at den nye pædagoguddannelse skulle evalueres i 2020. Det er to år efter, at de første studerende har gennemført den nye uddannelse.

EVA har dog allerede nu med fire notater undersøgt uddannelsen. Jeg vil her gerne understrege, at der ikke er tale om en samlet evaluering af, hvorvidt den nye pædagoguddannelse indfrier de politiske hensigter.

Det er simpelthen for tidligt. Der er endnu ingen studerende, som har gennemført uddannelsen.

Analyserne behandler dog vigtige emner. Det er en udfordring, at for mange studerende vurderer, at kvaliteten af uddannelsen er for lav, og at kravene til dem er for små. De studerendes forberedelse før undervisningen er heller ikke altid tilstrækkelig.

Nogle af disse problemer er institutionernes ansvar. Nogle er de studerendes eget ansvar.

Før jeg går nærmere ind i udfordringerne vil jeg dog gerne fremhæve de positive elementer, der er at hente fra EVA's undersøgelser.

Pædagoguddannelsen er Danmarks største videregående uddannelse med et årligt optag på mere end 5.000 studerende. EVAs analyser viser:

- At de er meget motiverede – mange søger uddannelsen som 1. prioritet og er afklarede om deres valg lang tid i forvejen.
- Af de er drevet af det faglige. Det vil sige drevet af interessen for børn og udsatte i vores samfund.
- Og at de er vedholdende: Uddannelsen har et lavere frafald end de fleste sammenlignelige uddannelser.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Det er meget positive elementer. Og dem skal vi holde fast i.

Vi skal bruge analysernes resultater til at løfte kvaliteten i pædagoguddannelsen. Det vil jeg nu have en dialog med professionshøjskolerne om.

Jeg har indkaldt professionshøjskolerektorerne og uddannelseslederne på pædagoguddannelsen til et møde om den pågældende uddannelse. Min forgænger har også bedt Styrelsen for Videregående Uddannelser om at indhente en redegørelse fra professionshøjskolerne.

Jeg ved, at professionshøjskolerne allerede f.eks. arbejder på at forbedre feedback til de studerende. Men det kan blive endnu bedre.

Ministeriet arbejder generelt på at øge studieintensiteten på de videregående uddannelser – blandt andet gennem udviklingskontrakterne med professionshøjskolerne.

Og der er netop iværksat et initiativ, hvor op til 350.000 studerende og nyuddannede får lejlighed til at evaluere deres videregående uddannelse. Det gælder selvfølgelig også pædagoguddannelsen.

Altså også herfra en lille opfordring til de studerende, der måtte lytte med: I har med rette høje forventninger til pædagoguddannelsen. De forventninger er gensidige.

Jeg forventer, at når man er studerende, så møder man velforberedt op til undervisningen. Hver gang. Både for ens egen, men også for sine medstuderendes skyld.

Og jeg tror fuldt og fast på, at de studerende på pædagoguddannelsen kan løfte store samfundsmæssige opgaver i fremtiden. Men det kræver, at de yder det, der skal til.

Til gengæld vil jeg stå i spidsen for at løfte kvaliteten af uddannelsen, så de pædagogstuderende oplever, at de udfordres hele vejen gennem deres studier.

Det handler om helt vitale opgaver, som vi måler vores samfund allermest på. Hvordan vi kan understøtte at vores børn, unge og udsatte borgere får de bedste betingelser for at skabe deres eget liv.

Samrådsspørgsmål B

Vil ministeren redegøre for, hvordan de 2 procents nedskæringer på uddannelse påvirker kvaliteten og antallet af stillinger på skoler og institutioner?

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Svar på spørgsmål B

Jeg er af den opfattelse, at opgaverne kan løses smartere og billigere i alle dele af den offentlige sektor. Det gælder også på uddannelsesområdet.

Det kan bl.a. ske ved digitalisering, ved at ændre arbejdsgange og ved at udnytte bygningerne bedre – samtidig med, at der holdes fokus på fortsat at levere uddannelse af høj kvalitet.

Jeg er klar over, at det er en opgave, der stiller store krav – men jeg har tillid til, at de dygtige ledere og undervisere ude på uddannelsesinstitutionerne, kan løfte opgaven.

Jeg har selv en vis erfaring med det fra de otte år, jeg sad som borgmester i København.

Skatteborgernes penge skal bruges så effektivt som overhovedet muligt, og det gælder naturligvis også uddannelsesområdet.

Der spørges desuden til, hvordan omprioriteringsbidraget vil påvirke antallet af stillinger på skoler og institutioner.

Spørgsmålet er vanskeligt at give et generelt svar på. Det afhænger i høj grad af, hvordan uddannelsesinstitutionernes ledelser vælger at implementere effektiviseringskravene.

Der kan selvfølgelig være områder eller konkrete institutioner, hvor det vurderes mest hensigtsmæssigt at foretage tilpasninger i antallet af stillinger. Jeg mener sådan set, man som leder af offentligt finansierede institutioner har pligt til at udnytte de givne ressourcer så godt som overhovedet muligt uanset de konkrete rammer.

Tager man dette ansvar alvorligt – og det ved jeg lederne på de danske uddannelsesinstitutioner gør – så er jeg sikker på, at vi med de givne ressourcer kan fastholde og udbygge kvaliteten af uddannelserne.